

75. VEREM EĞİTİMİ VE PROPAGANDA HAFTASI BASIN BİLDİRİSİ

Dünyada etkeninin bilindiği ve tedavisi mümkün olan hastalıkların başında Tüberküloz (Verem) gelmektedir. Tüberküloz tedavi edildiğinde yüzde yüz şifa ile sonuçlanan, tedavi başarısızlığında ise ölüme yol açabilen bir hastalıktır. Tüberküloz çoğunlukla ekonomik olarak üretken yaş grubundaki erişkinleri tutmaktadır. Dünya nüfusunun yaklaşık dörtte biri tüberküloz mikrobu ile enfektedir. Dünya genelinde 2018 yılında 10 milyon yeni tüberküloz hastası ortaya çıkmıştır. Tüberküloz hakkında toplumun bilgilendirilmesi ve bu hastalığa karşı bütün kesimlerin dikkatinin çekilmesi amacıyla her yıl Ocak ayının ilk Pazar gününden başlayan haftada “Verem Eğitimi ve Propaganda Haftası” etkinlikleri düzenlenmektedir.

Ülkemizde 2020 yılında kayıtlı toplam tüberküloz hasta sayısı 8,925’dir. Bu hastaların % 57,2’si erkek, % 41,5’i kadındır. Hastaların yaklaşık %58,4’ü akciğer tüberkülozudur. Yeni tespit edilen tüberküloz hasta sayısı her yıl ortalama %3-4 oranında azalmaktadır. İlimizde 2020 yılında 73 Tüberküloz Hastası tespit edilmiş ve tedavi altına alınmıştır.

Tüberküloz, tedavi görmemiş veya düzenli tedavi görmeyen aktif tüberkülozlu kişilerin, öksürme ve hapsirmesiyle ortama yayılan mikrobun solunum ile alınması sonucu bulaşır. Tedavi görmemiş bir tüberküloz hastası yılda 10-15 kişiye bu hastalığı bulaştırır. Bulaştırıcılıkta; karşılaşma süresi, ortamın genişliği ve havalanması önemlidir. En çok hastanın aile bireylerine ve yakın çalışma arkadaşlarına bulaşmaktadır. Tüberküloz mikrobu bulaştığı kişilerde vücutta sessiz durmaktadır. Bu dönem tüberküloz enfeksiyonu olarak adlandırılır. Tüberküloz enfeksiyonu olan insanların yaklaşık %10’unda yaşamlarının herhangi bir döneminde vücut direncinin düştüğü zamanlarda tüberküloz hastalığı ve klinik belirtiler ortaya çıkar. Tüberküloz Hastalığı en çok Akciğeri tutar, ancak vücudumuzdaki bütün organları tutabilmektedir.

Tüberküloz hastalığının genel belirtileri;

1. Halsizlik
2. İştahsızlık
3. Kilo kaybı
4. Gece terlemesi
- 5 Öksürük (2-3 haftadan fazla süren öksürük)
- 6.Balgam
- 7.Öksürükle kan tükürme
- 8.Göğüs-sırt-yan ağrısı
- 9.Nefes darlığıdır.

İki-üç haftadan uzun süren öksürükte tüberküloz hastalığından şüphelenmek gerekir. Üç haftadan uzun süren öksürüğü olan vatandaşlarımız erken tanı için en yakın sağlık kurumuna başvurmalıdır. İlimizde, tüm sağlık kurumlarında tüberküloz hastalığı belirtileri olan şüpheli vatandaşlarımız muayene edilmekte ve balgam örnekleri alınarak gerekli tetkikler yapılmaktadır. Ortahisar İlçe Sağlığı Müdürlüğümüze bağlı Verem Savaş Birimimizde ücretsiz olarak şüpheli bireylerin Akciğer grafileri çekilmekte ve balgam tetkikleri yapılmaktadır.

Tüberküloz teşhisi konulan hastalarımızın tedavileri ücretsiz olarak sağlık personellerimiz kontrolünde DGT (Doğrudan Gözetimli Tedavi) ile gerçekleştirilmektedir. Tedavi ile basil sayısı çok kısa sürede azalır. Hastaların çoğunda ortalama 2-3 haftada bulaştırıcılık yok olur ve şikayetleri azalır. Hastanın iyileştiğini düşünerek ilaçlarını almaması durumunda, hastalığın tedavi süresi çok uzamakta hem de ciddi maliyetler ortaya çıkmaktadır. Tüberküloz tedavisi doktor gözetiminde aksatılmadan planlı bir şekilde yapılmalıdır. Yeni tüberküloz hastalarının standart tedavisinde genellikle ilk 2 ay 4 farklı antibiyotik ve daha sonra 4 ay 2 olmak farklı antibiyotik üzere toplamda 6 aylık tedavi uygulanmaktadır.

Bulaştırıcı tüberküloz hastası ile aynı havayı paylaşan ve tüberküloz mikrobuna maruz kalan kişilere temaslı denilmektedir. Hastanın aile bireyleri ile diğer temaslıları Tüberküloz İzleme Birimi tarafından ücretsiz olarak muayene edilmekte ve tüberküloz riski taşıyan kişilere tek ilaçla 6 ay süreyle koruyucu tedavi verilmektedir. Bu tedavi hastalanmayı %90 oranında önlediği bilinmektedir.

Tüberküloz birey ve toplumda sağlığın yanı sıra, ekonomik ve psiko-sosyal kayıplara da neden olmaktadır. Tedavi uyumu ve uzun süreli tedavinin sürdürülebilmesi için Bakanlığımız ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı arasında yapılan protokolle ekonomik ve sosyal güçlükler yaşayan tüberküloz hastalarına 2018 yılı Ocak ayından itibaren nakdi yardım vermeye başlanmıştır.

Tüberküloz hastalığının tedavisi olduğu gibi, BCG (verem) aşısı özellikle çocuklarda yaygın ve öldürücü tüberküloz hastalığını önlemede çok etkilidir. Tüberkülozla mücadelenin temelini oluşturan BCG aşısı Aile Sağlığı Merkezlerinde 2. ayın sonunda ücretsiz olarak yapılmaktadır.

Trabzon İl Sağlık Müdürlüğü olarak önemli bir halk sağlığı problemi olan tüberküloz hastalığını düşündüren belirtileri mevcut olan vatandaşlarımızın Aile Hekimlerine başvurmaları ve bebek sahibi anne babaların da yine Aile Hekimlerine zamanında başvurarak bebeklerinin aşılarını yaptırmalarını bir kez daha hatırlatır sağlıklı günler dileriz.

TRABZON İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ